

Vergaderjaar 2021–2022

27 830

Materieelprojecten

Nr. 352

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 april 2022

Inleiding

Met deze A-brief informeer ik u over de behoeftestelling van het project «Baanrenovatie Vliegbasis Leeuwarden». Het Commando Luchtmacht (CLSK) beschikt voor de operationele taakuitvoering over een aantal vliegbases, waaronder Vliegbasis Leeuwarden. Deze vliegbasis is één van de twee *main operating bases*, een thuisbasis, voor jachtvliegtuigen. Sinds 1 juli 2021 is Vliegbasis Leeuwarden de thuisbasis van het eerste Nederlandse squadron F-35 jachtvliegtuigen en zal tevens de thuisbasis worden van het MQ-9 squadron. In het kader van de bescherming van het Nederlandse en NAVO-luchtruim heeft de vliegbasis afwisselend met Vliegbasis Volkel en de Belgische Luchtmacht de verplichting om twee jachtvliegtuigen gereed te hebben staan ten behoeve van de *Quick Reaction Alert*. Verder verzorgt de vliegbasis (inter-)nationale opleidingen en trainingen, kan de vliegbasis vliegtuigen ten behoeve van strategisch luchttransport ontvangen en kan de vliegbasis fungeren als uitwijkhaven en oefenveld.

Om deze activiteiten mogelijk te maken beschikt Vliegbasis Leeuwarden over een uitgebreid start- en rolbanenstelsel. Voor het (vlieg)veilig opereren en oefenen is het vereist dat de start- en rolbanenstelsels op de vliegbasis in goede conditie verkeren. De technische kwaliteit van een start- en rolbanenstelsel neemt af door gebruik, veroudering en weersinvloeden. De technische staat wordt jaarlijks door visuele inspectie en onderzoek(en) vastgesteld. Voor de twee start- en landingsbanen van Vliegbasis Leeuwarden is vastgesteld dat reguliere onderhoudsmaatregelen niet meer volstaan voor veilig opereren met verschillende vliegtuigtypen. Renovatie van de start- en landingsbanen is hiermee op korte termijn noodzakelijk. Zoals in eerdere Kamerbrieven gemeld, beoordeelt Defensie of vastgoedprojecten urgent of onvermijdelijk (*no-regret*) zijn, of uitgesteld dienen te worden in afwachting van de verkenning naar het concentreren, verduurzamen en vernieuwen (CVV) van de vastgoedportefeuille. De renovatie van de start- en landingsbanen op Vliegbasis

Leeuwarden is urgent en onvermijdelijk, omdat reguliere onderhoudsmaatregelen niet meer volstaan.

Behoeftte

Om de operationele inzetbaarheid van Vliegbasis Leeuwarden te waarborgen, bestaat de behoefte uit het vervangen van het asfaltgedeelte van de hoofdbaan en secundaire baan, inclusief reconstructie van de *overruns*, de verharding na het baaneinde. Waar nodig worden de afwateringsgoten en kantstroken langs de banen vervangen of hersteld.

Verder wordt de vliegveldverlichtingsinstallatie vervangen, die het einde van de technische levensduur heeft bereikt. De nieuwe vliegveldverlichtingsinstallatie zal bestaan uit een duurzame in LED uitgevoerde installatie. De levensduur van deze nieuwe LED-installatie zal langer zijn dan de huidige traditionele verlichting. Ook wordt minder energie verbruikt.

Financiële aspecten

Het projectbudget, inclusief risicoreservering, bedraagt tussen de € 25 miljoen en € 100 miljoen (prijsspeil 2021). Deze investering komt ten laste van het investeringsbudget van Defensie in 2023.

Risico's

Voor het project is een risicobeoordeling gemaakt, waarbij onder andere het opsporen en verwijderen van eventueel extra aanwezige niet-gesprongen explosieven als risico is geïdentificeerd. Daarvoor worden beheersmaatregelen getroffen. Marktwerking en schaarste van gespecialiseerde aannemers is tevens een aandachtspunt. Uit de aanbesteding zal de belangstelling bij marktpartijen voor dit project blijken. Om restrisico's af te dekken en om onder andere kosten te dekken van wijzigingen en vertragingen is binnen het projectbudget een risicoreservering opgenomen.

Vooruitblik

Met dit project wordt de kwaliteit van de hoofd- en secundaire baan op norm gebracht, waarmee de operationele taakstelling van de vliegbasis Leeuwarden gewaarborgd blijft. Deze werkzaamheden betreffen renovatie van bestaand vastgoed, waarbij geen nieuwe activiteiten worden ontplooid. Het project wordt in 2022 voorbereid en aanbesteed en in 2023 uitgevoerd. Defensie zal het Rijksvastgoedbedrijf opdracht geven het project verder uit te werken en aan te besteden voor realisatie.

De hoofd- en secundaire baan zijn wegens de uitvoering van de werkzaamheden naar verwachting in 2023 ongeveer vijf maanden niet bruikbaar. Tijdens deze periode maakt Defensie gebruik van andere vliegvelden om blijvend te voldoen aan de eisen voor operationele gereedstelling en inzet. Dit leidt tot meer vliegbewegingen en ander geluid op die locaties. Momenteel onderzoekt Defensie welke locaties hiervoor kunnen worden gebruikt binnen bestaande wet- en regelgeving, waarbij onder andere wordt gekeken naar beschikbare geluidsruimte, vergunningen en omgeving. Defensie gaat hierover tijdig in gesprek met onder andere de Commissie Overleg Voorlichting en Milieu en omwonenden in de betreffende regio's.

Gezien het projectvolume van minder dan € 100 miljoen, ben ik voornemens het Defensie Ondersteuningscommando te mandateren om

het project uit te voeren. De Kamer wordt over de voortgang van dit project geïnformeerd via de begroting, het jaarverslag en het Defensie Projectenoverzicht.

De Staatssecretaris van Defensie,
C.A. van der Maat